

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Μέρος Εκπαιδευτικών Οδηγιών του Νικολάου Λάου για τα διοικητικά στελέχη του Τεκτονικού Τάγματος “Ηνωμένα Παραδοσιοκρατικά Μεγάλα Άδυστα του Αρχαίου και Αρχηγόνου Τύπου Μέμφις-Μισραΐμ” που ζουν και εργάζονται στη Νέα Υόρκη και στη Νέα Αγγλία των Η.Π.Α.

Εν Ζενίθ Νέας Υόρκης, Έτος Κυρίου 2017.

www.nicolaslaos.com

Email (για Τεκτονική αλληλογραφία): memphismisraim@nicolaslaos.com

Email (για γενική αλληλογραφία): nicolaslaos@nicolaslaos.com

Κατ’ αρχάς, για να μιλήσουμε για το κακό και τον Διάβολο, χρειάζεται να τονίσουμε ότι “Παράδεισος” σημαίνει μια κατάσταση του ανθρωπίνου νοός. Αυτήν την εννοιολόγηση του Παραδείσου έχει διατυπώσει εκτενώς ο μεγάλος ησυχαστής όσιος Κάλλιστος Αγγελικούδης, Έλληνας ησυχαστής του δευτέρου ημίσεως του δεκάτου τετάρτου αιώνα, ως εξής:

. . . . όπως τα φαινόμενα είναι εικόνες που περιγράφουν τα αόρατα του ανθρώπου, παρόμοια είναι και ο ωραιότατος παράδεισος που φυτεύθηκε με σοφία από τον Θεό στην Εδέμ κατά την Ανατολή (Γένεση 2:8–14)· είναι εικόνα του εσωτερικού ανθρώπου που έχει σαν γη την καρδιά και φυτά όποια θέλει να φυτεύει ο νους που δημιουργήθηκε κατ’ εικόνα Θεού, έχει τα διάφορα περί Θεού θεωρήματα και θεία νοήματα και θεοπρεπείς φανερώσεις—φυτά δηλαδή πολλά και διάφορα, ποικίλα στη μορφή και την πνευματική ευωδιά, ακόμη και στη γεύση και την απόλαυση και την ηδονή. Γιατί αυτό φανερώνει η έκφραση “στην Εδέμ,” που είναι η καρδιά που τρέφεται σύμφωνα με τη φύση της κι έχει τα θεία ηδονή της και απόλαυση ολοφάνερα. Και στην Ανατολή του αισθητού Ηλίου είναι ο αισθητός παράδεισος, ο νοητός όμως παράδεισος είναι μέσα στον άνθρωπο κατά τους φωτισμούς της γνώσης του νοητού Ηλίου . . . η καρδιά που είναι άμοιρη από φως γνώσης είναι σε αδυναμία να δεχθεί θεία νοήματα και θεωρήματα και θεοπρεπείς φανερώσεις και γενικά να γεμίσει από τις θείες έννοιες, τόσο τις απλούστερες όσο και τις τελειότερες, ώστε να γίνει ένας καινούργιος υπερκόσμιος παράδεισος. Αλλά και χωρίς νερά δεν μπορεί

ακόμη και ο οποιοσδήποτε κήπος να έχει θαλερά φυτά και καρποφόρα. Γι' αυτό, στο μέσο του παραδείσου της Εδέμ, βλέπουμε να αναβλύζει πηγή, που μοιράζεται σε τέσσερις αρχές (διακλαδώσεις) και ποτίζει όλο το πρόσωπο της γης, όπως είναι γραμμένο (Γένεση 2:6). Μέσα στον άνθρωπο πάλι, πηγή ζωντανού νερού είναι η ζωοποιός κίνηση του Αγίου Πνεύματος, για το οποίο είπε ο Κύριος: "Το νερό που θα του δώσω εγώ θα του γίνει πηγή ζωντανού νερού" (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο 4:14) που πηγάζει θαυμαστά από την καρδιά σαν από κάποια Εδέμ και μερίζεται στη φρόνηση, τη σωφροσύνη, τη δικαιοσύνη και την ανδρεία, που είναι οι τέσσερις αρχές από τις οποίες κρέμονται όλες οι θεόμορφες αρετές. Γι' αυτό κατ' ακολουθία λέγει ότι ποτίζει όλο το πρόσωπο της γης, εννοώ της καρδιάς το πρόσωπο, δηλαδή, την ενέργεια για αύξηση και βλάστηση και εκλεκτή καρποφορία. Είναι θαυμαστό και γλυκό και χαριτωμένο να σκεφθούμε τα ακόλουθα που υπάρχουν μέσα στην Πηγή, η οποία εικονίζει την υπερφυσική κίνηση και ενέργεια του ζωοποιού Πνεύματος από το μέσο της καρδιάς, όπως προαναφέραμε . . . η Πηγή . . . προβάλλει το ένα και μονοειδές νερό να συνεργεί σε μεγάλο βαθμό και να σχίζεται σε τέσσερις αρχές, κι έτσι προσφέρει σε κάθε φυτό ό,τι του χρειάζεται . . . είναι κατά χάρη δωρεά στους πιστούς και προέρχεται μέσα από την καρδιά συνεχώς και παραδόξως, όμοια με πηγή που χωρίζεται ολοκάθαρα, όπως προείπα, σε τέσσερις αρετές και τις βοηθεί πάρα πολύ και αυτές και στη συνέχεια όλες τις άλλες, ενώ είναι ένα νερό. Ως πνεύμα συνεργεί στη φρόνηση, ως γνώση βοηθεί τον μέτοχο της δικαιοσύνης· επειδή πάλι λέγεται και είναι κατά την ενέργεια σωφρονισμός και δύναμη, φανερώνει και από πολύ μακριά ότι συνεργεί πραγματικά στη σωφροσύνη και βέβαια και στην ανδρεία . . . Γι' αυτό και η ενέργεια του Αγίου Πνεύματος λέγεται στη Γραφή και στον ενικό και στον πληθυντικό . . . Και γίνεται καθ' ολοκληρίαν μια καινούργια ψυχή για την ψυχή που μετέχει σε Αυτό, που τη ζωοποιεί κατά τρόπο υπερφυσικό και την κινεί προς όλα τα πρόποντα και γινόμενα καλά έργα και την τελειοποιεί όπως πρέπει. Εγώ νομίζω ότι και η πέτρα που χτύπησε με το ραβδί ο Νομοθέτης Μωυσής και ξεπήδησαν από αυτή ποτάμια τα νερά κατά τρόπο υπερφυσικό είναι η πέτρινη και πωρωμένη καρδιά. Από αυτή, όταν ο Θεός τη χτυπήσει καίρια με τον Λόγο Του αντί με ραβδί και τη φέρει σε κατάνυξη, πηγάζει ανεμπόδιστα και κινείται με τρόπο υπερφυσικό η δύναμη του Πνεύματος σαν ρεύματα ζωογόνα. (βλ. *Φιλοκαλία*, τόμος Ε', Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις το Περιβόλι της Παναγίας, Γ' έκδοση 2002, σελ. 133 κ.εξ.).

Πώς, λοιπόν, εισήλθε το κακό στον κόσμο; Σύμφωνα με τους μεσαιωνικούς Ορθοδόξους Εκκλησιαστικούς Πατέρες, η κακή χρήση του αυτεξουσίου, με το οποίο ο Θεός προίκισε τον άνθρωπο (ως δημιουργήμα κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή Του), οδήγησε τον άνθρωπο στην απομάκρυνση από την πηγή της ζωής, τον Δημιουργό του. Έτσι, συν τω χρόνω, ο θάνατος κυριάρχησε στη ζωή του ανθρώπου, και η ανθρωπότητα υποδουλώθηκε στην εξουσία του Διαβόλου (Προς Ρωμαίους 6:23, και Α' Ιωάννη 5:9). Πρέπει να τονισθεί ότι ο Θεός επιτρέπει τον θάνατο, όχι σαν μια δίκαιη τιμωρία κατά των ανθρώπων, αλλά ως γεγονός που δείχνει τη θεία ευσπλαχνία, διότι με τον τρόπο

αυτόν το κακό δεν έχει τη δυνατότητα να διαιωνισθεί. Οι Ορθόδοξοι Εκκλησιαστικοί Πατέρες τονίζουν ότι ο θάνατος είναι επιλογή του ανθρώπου. Όσο ο άνθρωπος απομακρυνόταν από τον Θεό, πλησίαζε στον θάνατο: “Όσον γαρ αφίστατο της ζωής, τοσούτον προσήγγιζεν τω θανάτω. Ζωή γαρ ο Θεός, στέρησις δε της ζωής θάνατος. Ωστε εαυτώ τον θάνατον ο Αδάμ δια της της αναχωρήσεως του Θεού κατεσκεύασε” (Μ. Βασιλείου, *Ότι ουκ εστίν αίτιος των κακών ο Θεός*, ΒΕΠΕΣ 54:95).

Στην Αγία Γραφή, ο Διάβολος χαρακτηρίζεται ως ο “άρχων του κόσμου τούτου” (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο 12:31) και “άρχων της εξουσίας του αέρος” (Προς Εφεσίους 2:2). Ο αγώνας των Χριστιανών δεν είναι “προς αίμα και σάρκα, αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους και αιώνος τούτου, προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις” (Προς Εφεσίους 6:13). Αλλού παρουσιάζεται ως “λέων ωρυόμενος ζητών τίνα καταπίη” (Α΄ Πέτρου 5:8). Ωστόσο, σε ολόκληρη την Καινή Διαθήκη, όπως και στην Πατερική Παράδοση, επικρατεί η αντίληψη ότι ο Λόγος ενανθρώπησε “ίνα δια του θανάτου καταργήση τον το κράτος έχοντα του θανάτου, τουτέστιν τον Διάβολον” (Προς Εβραίους 2:14), καθώς και ότι “εις τούτο εφανερώθη ο Υιός του Θεού, ίνα λύσει τα έργα του Διαβόλου” (Α΄ Ιωάννη 3:8).

Ο Διάβολος (ή Σατανάς) είναι το αρχέτυπο του πνευματικώς αποτυχημένου όντος, και, γι’ αυτό, αφού δεν βρίσκεται σε κοινωνία με την όντως Αλήθεια και Ζωή, στερείται πραγματικής υπόστασης, είναι, με άλλα λόγια, πνευματικώς νεκρός. Γράφει σχετικώς ο Μέγας Βασίλειος: “Στέρησις γαρ αγαθού εστίν το κακόν,” και συνεχίζει: “Το κακόν ουκ εν ίδια υπάρξει εστίν,” αφού “ου το κακόν τοις καλοίς συνεκτίσθη” (Μ. Βασιλείου, *Ότι ουκ εστίν αίτιος των κακών ο Θεός*, ΒΕΠΕΣ 54:94). Ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης γράφει: “διό ούτε υπόστασιν έχει το κακόν, αλλά παρυπόστασιν, του αγαθού ένεκα και ουχ εαυτού γινόμενον” (Διονυσίου Αρεοπαγίτη, *Περί θείων ονομάτων*, P.G. 3:721a, 732c). Αυτό το χωρίο σχολιάζοντας, ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής γράφει: “ου περί την ουσίαν των γεγονότων το κακόν θεωρείται, αλλά περί την εσφαλμένην αλόγιστον κίνησιν” (Μαξίμου του Ομολογητή, *Σχόλια εις τα του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου*, P.G. 305B). Επίσης, ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός γράφει: “του γαρ αγαθού ένεκα πάντα, και όσα αγαθά και όσα ενάντια. Και γαρ και ταύτα πράττομεν το αγαθόν ποθούντες· ουδείς γαρ εις το κακόν αποβλέπων, ποιεί άπερ ποιεί . . . παν γαρ το γινόμενον ή δι’ αγαθόν γίνεται ή δια νομιζόμενον αγαθόν” (Ιωάννη το Δαμασκηνού, *Κατά Μανιχαίων Διάλογος*, P.G. 94: 1560bc).

Από την άλλη πλευρά, στη Χριστιανική παράδοση της Δύσης, γνώρισε ιδιαίτερη διάδοση η αντίληψη ότι ο Σατανάς και ο θάνατος είναι όργανα της οργής του Θεού ενάντια στον αμαρτωλό άνθρωπο και ότι η κατάργησή τους δεν αποτέλεσε τον κεντρικό σκοπό, αλλά απλώς και μόνο το (περίπου αυτόματο) αποτέλεσμα της ενανθρώπησης του Λόγου. Εξ ου και, σύμφωνα με αυτές τις θεολογικές αντιλήψεις της Δύσης, η ενανθρώπηση του Λόγου δεν ήταν η “απάντηση” του Θεού στην υποδούλωση των ανθρώπων στον Διάβολο, δεν ήταν μια απόφαση στο πλαίσιο της προσωπικής σχέσης Θεού-ανθρώπου, αλλά ήταν απλώς και μόνο μια ανεξερεύνητη προαιώνια βουλή του Θεού, άσχετη με τις ανάγκες των ανθρώπων (βλ. Ι. Ρωμανίδη, *Το Προπατορικό Αμάρτημα*, Αθήνα: Δόμος, 1992, σελ. 60–2).

Βεβαίως, ευλόγως, ανακύπτει το ερώτημα περί του κατά πόσο μπορούσε ο Διάβολος να εξαπατήσει τον Αδάμ και κατά πόσο ήταν υπεύθυνος για την έξωση του ανθρώπου από τον Παράδεισο. Γενικότερα, πόσο μπορεί ο Διάβολος να επηρεάσει τον

άνθρωπο; Πόσο υπεύθυνος είναι ο Διάβολος για την αμαρτία του ανθρώπου; Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ερμηνεύοντας τη διήγηση του τρίτου κεφαλαίου του βιβλίου της Γένεσης αναφορικός με την πτώση των πρωτοπλάστων, γράφει: “Δυναμένη [η Εύα] τοίνυν ευθέως συνιδείν αυτού την απάτην, και αποστραφήναι λοιπόν την προς αυτόν [τον όφιν] διάλεξιν ως περιττά λέγοντα, και μη εαυτήν εις τοσαύτην ταπεινότητα καταγαγείν, ουκ ηθέλησεν” (Ιωάννη Χρυσοστόμου, *Ομιλία εις την Γένεσιν*, 16, P.G. 53:127). Και όταν ο Διάβολος συμβουλεύει τα αντίθετα από όσα είπε ο Θεός, η Εύα “μη θέλοντας να δει τον θάνατο [καθώς μπορούσε, αν ήθελε, να τον ξέρει από πριν], παρασυρμένη από την ελπίδα της εξίσωσης με τον Θεό, φανταζόταν μεγάλα πράγματα” (Ιωάννη Χρυσοστόμου, *Ομιλία εις την Γένεσιν*, 16, P.G. 53:129).

Στην ένσταση μερικών ότι, αν δεν υπήρχε ο Διάβολος, ο άνθρωπος δεν θα απομακρυνόταν από τον Θεό, ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος είναι κατηγορηματικός αρνητικός, και γράφει: “Πώς το λέγεις αυτό; Διότι αυτός που ήταν τόσο αποχαυνωμένος και ράθυμος και έτοιμος για ανοησίες, ώστε να δεχθεί τέτοια συμβουλή, πολύ περισσότερο και χωρίς αυτόν [τον Διάβολο] θα γινόταν αυτό το πράγμα. Ποιος διάβολος τους αδελφούς του Ιωσήφ τους έβαλε να φθονούν . . . Ας μη απατάμε τους εαυτούς μας, διότι δεν είναι ο Διάβολος η αιτία, εάν εμείς προσέχουμε. Εκείνος περισσότερο μας αφυπνίζει, εκείνος μας διεγείρει . . . Πολλοί και χωρίς τον Διάβολο χάνονται, διότι δεν τα κατασκευάζει αυτός όλα, αλλά πολλά γίνονται εξ αιτίας μας, λόγω της δικής μας νωθρότητας. Μπορεί και αυτός να παίζει κάποιον ρόλο, αλλά εμείς του δίδουμε την εξουσία. Διότι, πες μου, πότε ο Διάβολος κυριάρχησε επάνω στον Ιούδα; Όταν εισήλθε, λέγει, σε αυτόν ο Σατανάς. Άκουσε όμως την αιτία: διότι ήταν κλέφτης και κατακρατούσε τις οικονομίες. Ο Ιούδας έδωσε στον Διάβολο χώρο για να μπει. Άρα δεν κάνει την αρχή ο Διάβολος, αλλά εμείς τον δεχόμαστε και τον καλούμε” (Ιωάννη Χρυσοστόμου, *Ομιλία εις την Γένεσιν*, 16, P.G. 60:377). Με τους προαναφερθέντες λόγους του, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος καθιστά σαφές ότι η δύναμη του Διαβόλου ήταν πολύ περιορισμένη ακόμη και πριν από την ενανθρώπιση του Λόγου. Η ενανθρώπιση του Λόγου, βεβαίως, τον συνέτριψε, καθότι, με την ενανθρώπιση του Λόγου, “εκείνος δε ο πάλοι τω θανάτω πονηρώς εναλλόμενος Διάβολος, έμεινε μόνος αληθώς νεκρός” (βλ. Ιωάννου Χρυσοστόμου, *Ομιλία εις την Γένεσιν*, 16, P.G. 60:377).

Πριν από την Πτώση, σύμφωνα με τους Ορθοδόξους Εκκλησιαστικούς Πατέρες, οι άνθρωποι ήταν τέλειοι, όχι τόσο υπό την έννοια της “ενεργεία” τελειότητας όσο υπό την έννοια της “δυνάμει” τελειότητας, δηλαδή, ήταν προικισμένοι εξ αρχής με τη δυνατότητα να αποκτήσουν τη θεία τελειότητα, και γι’ αυτό λέγεται ότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε εξ αρχής με την εικόνα του Θεού, ως εικόνα Θεού, και κλήθηκε να αποκτήσει την ομοίωση προς τον Θεό με τη δύναμη της χάρης του Θεού και τη δική του βούληση και προσπάθεια. Αφού ο Θεός χάρισε στους ανθρώπους μια *δυναμική* τελειότητα (μόνο δηλαδή τη δυνατότητα να τελειωθούν κατά χάρη, σύμφωνα με την ελεύθερη προαίρεσή τους) και όχι μια *συντελεσθείσα* τελειότητα, η πτώση του ανθρώπου είναι αποτέλεσμα αστοχίας του ίδιου του ανθρώπου κατά τη θεόδοτη προσπάθειά του να μεταβεί από τη “δυνάμει” τελειότητα στην “ενεργεία” τελειότητα, και, άρα, η σωτηρία (τελείωση) του ανθρώπου βρίσκεται πάντοτε στο μέλλον και ποτέ στο παρελθόν, ποτέ στην επιστροφή σε κάποιον “χαμένο παράδεισο.” Εξ ου και η Ορθόδοξη σωτηριολογία είναι αντίθετη προς τον θρησκευτικό νομικισμό, τον καταθλιπτικό θρησκευτικό ρομαντισμό και προς όλα εκείνα τα μυστικιστικά

συστήματα (π.χ., των Γνωστικών, των Καθαρών, των Βογομίλων, κ.λπ.) που αντιλαμβάνονται τη σωτηρία σαν επιστροφή της ψυχής σε κάποια απολεσθείσα αρχέγονη μήτρα τελειότητας.

Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για τη σωτηρία του, την οποία επιτυγχάνει με τη χάρη του Θεού. Σε αντίθετη περίπτωση, θα είχε κάποια δικαιολογία για την απώλεια της ψυχής του, και, μάλιστα, έμμεσα, θα ήταν υπεύθυνος και ο Θεός, αφού επιτρέπει την ύπαρξη του Σατανά εις βάρος του ανθρώπου. Ο Διάβολος, ως άυλο πνεύμα, έχει δύναμη την οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνο σε όσους βρίσκονται μακριά από τον Θεό. Εξ ου και όσοι φοβούνται τον Διάβολο, όσοι θεωρούν ότι ο Διάβολος είναι η αιτία της αμαρτίας, όσοι τρομοκρατούν τους ανθρώπους τονίζοντάς τους την ύπαρξη του Διαβόλου και τη δύναμή του δεν έχουν αρκετή πίστη στον Θεό και ούτε μπορούν, ως εκ τούτου, να βοηθήσουν τους ανθρώπους να βιώσουν την άπειρη τρυφερότητα και ασφάλεια της πρόνοιας του Θεού.

Δυστυχώς, πολλοί σύγχρονοι μας θρησκευόμενοι άνθρωποι πιστεύουν ότι το κακό και ο Διάβολος δικαιολογούν κατά κάποιον τρόπο την ύπαρξη και την παρουσία του Θεού, ή ότι το κακό είναι αποτέλεσμα της θείας δικαιοσύνης, και συνδέουν την “εσχατολογία” με τον Αντίχριστο. Όλες αυτές οι πεποιθήσεις έχουν την καταγωγή τους στους Γνωστικούς, ειδικότερα δε στους Μανιχαίους, και σε Παγανιστικές λατρείες. Εξ ου και, μεταξύ των Γνωστικών, ο Εωσφόρος και ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ο δωδέκατος μαθητής του Χριστού, ο οποίος πρόδωσε τον Κύριό του στους Ρωμαίους, θεωρούνται συνεργάτες του Θεού στο “σχέδιό” Του. Συνέπεια αυτών των αντιλήψεων είναι η άνθιση της παραψυχολογίας και της παρακμιακής τέχνης, η ανάπτυξη θρησκευτικών σεκτών που φοβίζουν τους ανθρώπους και τους ωθούν σε αντικοινωνικές στάσεις και στην καταξίωση του πόνου και της θλίψης ως οδών προς το θείο καθώς και η καλλιέργεια της δυσπιστίας του ανθρώπου προς τον Θεό. Οι άνθρωποι έτσι νιώθουν μια αόριστη απειλή, έναν αδιόρατο φόβο, που οφείλεται σε άγνοια και ασταθή σχέση με την Αλήθεια του Θεού. Επί πλέον, η φοβία του Διαβόλου και η Δαιμονολογία χρησιμοποιείται και από απολυταρχικά καθεστώτα, εμπόρους θεωριών συνωμοσίας καθώς και από διάφορους νεοφασίστες/νεοναζί, προκειμένου όλοι αυτοί να διαταράσσουν και να χειραγωγούν τις συνειδήσεις των θυμάτων-οπαδών-πελατών τους. Ουδόλως τυχαίως, μάλιστα, πολλοί νεοφασίστες/νεοναζί και, γενικότερα, οπαδοί απολυταρχικών και σκοταδιστικών αντιλήψεων και ιδεολογιών, καθώς και πολλοί έμποροι θεωριών συνωμοσίας μεταχειρίζονται την αισθητική της παρακμιακής τέχνης.

Ο πρώτος που όρισε την “παρακμιακή τέχνη” (“decadence art”) ήταν ο Γάλλος συγγραφέας Ζορίς-Καρλ Υσμάν (Joris-Karl Huysmans) στη νουβέλα του *À rebours* (1884). Ο Υσμάν περιγράφει την παρακμιακή τέχνη μέσα από το περιεχόμενό της σαν μια πτήση μέσα σε ένα “μακρινό όνειρο,” σαν μια εικόνα του εσωτάτου εαυτού “κατεστραμμένη από την υστερία,” χάριν της οποίας το παρακμιακό τραγικό όραμα του εικαστικού βρίσκει τα θέματά του σε “τρόμους, διαφθορά, περιπλόκους εφιάλτες και άγρια οράματα.” Η παρακμιακή τέχνη έχει υιοθετήσει και αφομοιώσει δυστικές θεολογικές τάσεις, διάφορες “γκροτέσκ” περιγραφές της κόλασης που περιλαμβάνονται στη γραμματεία των Γνωστικών καθώς και την ισχυρή σημασιολογία του κακού και του Διαβόλου που χαρακτηρίζει διάφορες Χριστιανικές κοινότητες, κυρίως νομικιστών Ρωμαιοκαθολικών, δεισιδαιμονικών μελών της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, Πουριτανών και Αμερικανών Ευαγγελικών. Η

παρακμιακή τέχνη εκφράζει με εικαστικά μέσα τη δυναμική δυαδικότητα της τάξης και του χάους, την επίπονη στιγμή της γέννησης μιας νέας ζωής και μιας νέας δομής.

Η πνευματική ζωή των νομικιστών Ρωμαιοκαθολικών, των δεισιδαιμονικών μελών της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, των Πουριτανών και της πλειοψηφίας των Αμερικανών Ευαγγελικών είναι σφραγισμένη από τον φόβο του Σατανά, το άγχος απέναντι στο επικείμενο κακό, τον φόβο για τη δικανική κρίση του Θεού, τον κίνδυνο της αμαρτίας, την ενοχική συνείδηση και μια ρασιοναλιστική ηθική η οποία ανάγεται φιλοσοφικώς στους μεσαιωνικούς Σχολαστικούς. Έτσι, η τέχνη όσων είναι επηρεασμένοι από τέτοιες θρησκευτικές κοινότητες και αντιλήψεις συχνά αντανακλά την ψυχολογία του τρόμου, της δυστυχίας, και της φθοράς, και την ανάγκη για μια λυτρωτική έξοδο από το πραγματικό, αναζητώντας υπαρκτικό καταφύγιο στο ονειρικό και στον αποκρυφισμό. Εξ ου και πολλοί εξ αυτών καλλιεργούν την άποψη ότι ο παρών κόσμος είναι μια ψευδαίσθηση κατασκευασμένη από κάποιο κακό πνεύμα ως φυλακή τού ανθρώπου.

Εικαστικούς που άνοιξαν τον δρόμο προς την παρακμιακή τέχνη μπορούμε να βρούμε στη Δύση ήδη πριν από τον δέκατο όγδοο αιώνα, συγκεκριμένα τους ζωγράφους Ιερώνυμο Μπος (Hieronymous Bosch, περ. 1450–1516), Λούκας Κράναχ (Lucas Cranach, περ. 1472–1553), Πίτερ Μπρέγκελ (Pieter Bruegel, πέθανε το 1569), και Γουίλιαμ Μπλέικ (William Blake, 1757–1827). Η διάδοση της χρήσης ουσιών που εντατικοποιούν τη συνείδηση και η αύξηση του ενδιαφέροντος για το ονειρικό και το απόκρυφο μεταξύ των Συμβολιστών στην Ευρώπη έδωσαν νέα ώθηση στην ανάπτυξη μιας οραματικής “αποκρυφιστικής” τέχνης, με χαρακτηριστικούς εκπροσώπους τους ζωγράφους Γκυστάβ Μορό (Gustave Moreau, 1826–98), Ρίτσαρντ Νταντ (Richard Dadd, 1817–87) και Ζαν Ντελβίλ (Jean Delville, 1867–1953). Ωστόσο, η παρακμιακή-αποκρυφιστική τέχνη είναι κυρίως φαινόμενο του εικοστού αιώνα, και συνδέεται στενά με τον Σουρεαλισμό, μέλη του οποίου ήταν τα ίδια αποκρυφιστές ή και διακηρυγμένοι Σατανιστές. Για παράδειγμα, ο πρώτος κύριος εκπρόσωπος του Σουρεαλισμού στην Αγγλία, ο Όστιν Σπέαρ (Austin Spare, 1886–1956), διαμόρφωσε το εικαστικό του έργο με βάση τη διαπαιδαγώγηση που έλαβε ως μέλος της αποκρυφιστικής οργάνωσης *Argentum Astrum* του Άλιστερ Κρόουλι (Aleister Crowley). Επίσης, ο Γάλλος σουρεαλιστής εικαστικός Φελίξ Λαμπίς (Felix Labisse, 1905–82) αυτοαποκαλούνταν μαύρος μάγος, και τα έργα του απεικόνιζαν κυρίως μακαβρίους συνδυασμούς μορφών ζώων, φυτών και ανθρώπων. Παρομοίως, ο Σαλβαντόρ Νταλί (Salvador Dali, 1904–89) και ο Ρενέ Μαγκρίτ (Rene Magritte, 1898–1967) ζωγράφιζαν παράξενες, εφιαλτικές παραστάσεις. Αντίστοιχες εκδηλώσεις παρακμιακής-αποκρυφιστικής τέχνης αναπτύχθηκαν στη λογοτεχνία και στο σινεμά.

Οι Άγγλοι συγγραφείς γοθικών νουβελών υπήρξαν οι πρωτοπόροι της σύγχρονης λογοτεχνίας τρόμου. Η πρώτη γοθική νουβέλα, με τίτλο *The Castle of Otranto* (1764), γραμμένη από τον Χόρας Γουάλπολ (Horace Walpol, 1717–97), οδήγησε σε μια σειρά μυθιστορημάτων τρόμου που αφορούν στο υπερφυσικό, όπως ο *Frankenstein* (1818) της Μέρι Σέλεϊ (Mary W. Shelley, 1797–1851) και ο *Dracula* (1897) του Μπραμ Στόκερ (Bram Stoker, 1847–1912).

Επίσης, το κίνημα του Συμβολισμού έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της παρακμιακής-αποκρυφιστικής λογοτεχνίας, με χαρακτηριστικούς εκπροσώπους τον Έντγκαρ Άλαν Πόου (Edgar Allan Poe, 1809–49), τον Σαρλ Μποντλέρ (Charles Baudelaire, 1821–67), τον Αρτύρ Ρεμπό (Arthur Rimbaud, 1854–91), τον Πολ Βερλέν

(Paul Verlaine, 1844–96), τον Στεφάν Μαλαρμέ (Stéphane Mallarmé, 1842–98), τους Ιταλούς “ποιητές του λυκόφωτος” (συγκεκριμένα, τον Τζοσουέ Καρντούτσι (Giosuè Carducci), ο οποίος το 1863 έγραψε τον “Ύμνο στον Σατανά,” τον Γκαμπριέλε Ντανούνσιο (Gabriele D’ Annunzio), τον Τζοβάνι Πάσκολι (Giovanni Pascoli) και τον Γκουίντο Γκοτζάνο (Guido Gozzano)), και τον Γερμανό ποιητή, συγγραφέα και ζωγράφο Χέρμαν Χέσε (Hermann Hesse, 1877–1962).

Αξίζει, επίσης, να επισημανθεί ότι, κατά τον εικοστό αιώνα και κατά τις αρχές του εικοστού πρώτου αιώνα, διάφοροι χυδαίοι έμποροι θεωριών συνωμοσίας καθώς και διάφοροι πράκτορες παραπληροφόρησης που εργάζονται στο πλαίσιο ψυχολογικών επιχειρήσεων τις οποίες διεξάγουν κρατικές μυστικές υπηρεσίες είτε θρησκευτικές οργανώσεις χρησιμοποιούν τα έργα και το μυθολογικό σύμπαν των προαναφερθέντων εκπροσώπων της παρακμιακής τέχνης, προκειμένου να συντάξουν και να διαχύσουν στις μάζες παραπλανητικές αφηγήσεις για την ιστορία της ανθρωπότητας και την πολιτική κατάσταση.

Ο Διάβολος είναι ένα από τα άυλα κτίσματα του Θεού, το οποίο απομακρύνθηκε από τον Θεό με δική του προαίρεση και παγιάθηκε στο κακό. Έχει ήδη κριθεί γι’ αυτό (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο 16:11), και, στην Τελική Κρίση, θα ριφθεί στο “πυρ το ητοιμασμένον τω Διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού” (Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο 25:41). Δεν πρέπει να φοβάται κανείς τον Διάβολο και τους δαίμονες, αλλά μόνο τον Θεό (Πράξεις 10:2, 10:35). Όποιος ενώνεται με τον Θεό δεν φοβάται τον Διάβολο, γνωρίζοντας ότι, η δύναμη του “Διαβόλου” τρέφεται από την εσφαλμένη κίνηση του ανθρωπίνου νοός, ενώ η δύναμη του Διαβόλου εξαφανίζεται όσο ο άνθρωπος πλησιάζει Αυτόν που είναι “η οδός και η αλήθεια και η ζωή” (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο 14:6).

© Νικόλαος Λάος, Νικόλαος Λάος, 33ο, 95ο, 97ο, F.S.C./ΠΙΟ

Μέγας Γενικός Ιεροφάντης

United Traditionalist Grand Sanctuaries of the Ancient and Primitive Rite Memphis-Misraim

Fraternitas Serpentis et Columbae

Για μια συστηματική διαύγαση αυτών των ζητημάτων, μελετήστε με προσοχή το βιβλίο του Νικολάου Λάου με τίτλο *Υπό τον Παντεπόπτη Οφθαλμό: Η Βασιλική Τέχνη του Ελευθεροτεκτονισμού και η Οικοδόμηση Συνειδήσεων, Κοινωνιών και Πολιτικών Συστημάτων* (Εκδόσεις Δίαυλος), και, εάν συμφωνείτε, ζητείστε να ενταχθείτε στο Τάγμα μας για να οικοδομήσουμε μαζί τις συνειδήσεις και τις κοινωνίες που οραματιζόμαστε:

<http://www.diaulos-books.gr/product/1054/ypo-ton-pantepopti-ofthalmo-i-basiliki-texni-toy-eleytherotektonismoy-kai-i-oikodomisi-syneidiseon,-koinonion-kai-politikon-timatou>